

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา มหายานศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามหายานศึกษา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Mahayana Studies

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (มหายานศึกษา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Mahayana Studies)
๒.๒ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (มหายานศึกษา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Mahayana Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์

๔.๑ หลักการและเหตุผล

พระพุทธศาสนามหายาน เป็นกระแสแนวคิดที่เกิดขึ้นในยุคหลังพุทธกาล และแตกต่างจากแนวคิดของพระพุทธศาสนาเถรวาท มหายานนิยมที่จะมองและวิเคราะห์ปัญหาที่มีความกล้าในเชิงวิชาการ ตั้งประเด็นปัญหาปลายเปิดตลอดเวลา แม้จะมีลักษณะแปลกแยกอยู่มากในเชิงศาสนา แต่ไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติในเชิงวิชาการ พระพุทธศาสนามหายานจึงเป็นที่รู้จักและสนใจของโลกตะวันตกมากกว่าพระพุทธศาสนาเถรวาท สาเหตุก็คือมหายานให้ความสำคัญแก่รูปแบบของพระพุทธศาสนาแบบฆราวาส (ฆราวาสวิถิ) เทียบเท่ากับพระพุทธศาสนาแบบวัด (สมณวิถิ) อธิบายพุทธธรรมในเชิงรับมากกว่าเชิงปฏิเสธ เช่นเรื่องนิพพาน ให้ความสำคัญในวิธีการแบบสากลระหว่างศาสนา เน้นแสวงจุดร่วม สงวนจุดต่างด้านแนวคิด

คำว่า “มหายาน” แปลว่า ยานใหญ่ มีนัยครอบคลุมพัฒนาการเชิงประวัติศาสตร์ สูตรและศาสตร์ แนวคิดทฤษฎี ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตของประชาชนผู้นับถือทั้งหมดล้วนน่าสนใจควรที่จะได้ศึกษาอย่างละเอียด บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่า การที่จะศึกษาพระพุทธศาสนาให้

ครอบคลุมทุกชั้น ต้องศึกษาในรูปแบบเป็นหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จึงได้จัดทำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามหาบัณฑิตศึกษาขึ้น

๔.๒ ปรัชญาหลักสูตร

มุ่งที่จะพัฒนานิสิตให้มีความรู้ในเชิงลึกเกี่ยวกับพระพุทธศาสนามหาบัณฑิต

๔.๓ วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางพระพุทธศาสนามหาบัณฑิต ให้มีศิลาจารย์วัตรดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม และให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชามหาบัณฑิต สามารถวิเคราะห์และประยุกต์พุทธธรรมเพื่อประโยชน์ในการสอนและเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงการช่วยเหลือสังคมตามอุดมคติของมหาบัณฑิต

๕. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๕.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๕.๒ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๕.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖. วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

๖.๑ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา

๖.๒ ผู้สมัครต้องสอบผ่านข้อเขียนใน ๓ วิชา คือ (๑) ความรู้ความสามารถทั่วไป (๒) ภาษาอังกฤษ (๓) วิชาเฉพาะสาขา

๖.๓ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์

๗. ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยจัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๘. ระยะเวลาการศึกษา

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๙. การลงทะเบียนเรียน

กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

ให้มีการวัดผลทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยวิธีการทดสอบ เขียน รายงาน มอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชา

นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

สำหรับการประเมินผลรายวิชาและวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๑ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๑

๑๑. การสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๑๑.๑ มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ หรือไม่เกินกว่า ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ ศึกษาวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๑๑.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๑๑.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๑๑.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและวิชาเอกทุกวิชา และได้รับ S ในกรณีหลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๑๑.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต

๑๒.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ท่าน แต่ไม่เกิน ๓ ท่าน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำหรือเจ้าหน้าที่ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ท่าน

๑๒.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนด ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๓. หลักสูตร

๑๓.๑ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร แผน ก (๒) ๓๘ หน่วยกิต

๑๓.๒ โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา มหayananศึกษา

โครงสร้างหลักสูตร	แผน ก (๑)	แผน ก (๒)	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ		๘	
๒. หมวดวิชาเอก		๑๒	
๓. หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า		๖	
๔. วิทยานิพนธ์		๑๒	
รวมทั้งสิ้น		๓๘	

๑๓.๓ รายวิชาในหลักสูตร

๑๓.๓.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๘ หน่วยกิต ดังนี้

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์

๓ (๓-๐-๖)

๖๐๖ ๑๐๒	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์สันสกฤต- ทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	Introduction to Buddhist Sanskrit Texts	
๖๐๖ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
	Research Methodology in Buddhism	
๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ	(๓) (๓-๐-๖)
	English	
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน	(๒) (๒-๐-๔)
	Buddhist Meditation	

หมายเหตุ รายวิชา ๖๐๐ ๑๐๔ และ ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต

๑๓.๓.๑ หมวดวิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๖ ๑๐๖	พุทธปรัชญามหายาน	๓ (๓-๐-๖)
	Mahayana Philosophy	
๖๐๖ ๒๐๗	พระสูตรมหายาน	๓ (๓-๐-๖)
	Mahayana Sutras	
๖๐๖ ๓๐๘	พระพุทธศาสนามหายานกับศาสตร์สมัยใหม่	๒ (๒-๐-๔)
	Mahayana Buddhism and Modern Sciences	
๖๐๖ ๒๐๙	สัมมนาพระพุทธศาสนามหายาน	๒ (๒-๐-๔)
	Seminar on Mahayana Buddhism	
๖๐๖ ๒๑๐	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนามหายาน	๒ (๒-๐-๔)
	Selected Mahayana Buddhist Works	

๑๓.๓.๓ หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๖ ๓๑๑	พระพุทธศาสนามหายานในโลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
	Mahayana Buddhism in Contemporary World	
๖๐๖ ๓๑๒	คฤหสมาชตันตระ	๒ (๒-๐-๔)
	Guhyasmaja Tantra	

๖๐๖ ๓๑๓	พุทธประวัติมหายาน The Life of the Buddha in Mahayana Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๔	อวตังสกสูตร Avatamsaka Sūtra	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๕	พระพุทธศาสนานิกายเซน Zen Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๖	พระพุทธศาสนานิกายสุขาวดี Pure Land Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๗	นิกายลามะ Lamaism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๘	แนวคิดใหม่ในพระพุทธศานามหายาน Modernism in Mahayana Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๑๙	พุทธศิลป์มหายาน Mahayana Buddhist Arts	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๒๐	อวทานในวรรณคดีสันสกฤตพระพุทธศาสนา Avadana in Buddhist Sanskrit Literatures	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๖ ๓๒๑	มูลมัธยมกการิกา Mūlamadhyamakakārikā	๒ (๒-๐-๔)
๑๓.๓.๔	วิทยานิพนธ์	
๖๐๖ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒ หน่วยกิต

๑๓.๔ แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๑	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๖๐๖ ๑๐๒ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์สันสกฤต- ทางพระพุทธศาสนา ๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ*	๓ ๓ (๓)
	วิชาเอก ๖๐๖ ๑๐๖ พุทธปรัชญามหายาน	๓
	รวม	๙

* วิชา ๖๐๐ ๑๐๔ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๒	วิชาบังคับ ๖๐๖ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณสูต*	๒ (๒)
	วิชาเอก ๖๐๖ ๒๐๗ พระสูตรมหายาน ๖๐๖ ๒๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนามหายาน ๖๐๖ ๒๑๐ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา- มหายาน	๓ ๒ ๒
	รวม	๙

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๓	วิชาเอก ๖๐๖ ๓๐๘ พระพุทธศาสนามหายานกับศาสตร์สมัยใหม่ วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๓ รายวิชา	๓ ๖
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๔	วิชาบังคับ ๖๐๖ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒
	รวม	๑๒

๑๓.๕ แนวสังเขปรายวิชา

๑๓.๕.๑ หมวดวิชาบังคับ ๘ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ **พระไตรปิฎกวิเคราะห์** ๓(๓-๐-๖)

Tipiṭaka Analysis

ศึกษาความเป็นมาของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก ระบบการถ่ายทอดโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญ เช่น อริยสัจ ปฏิจจสมุปบาท กรรม ไตรลักษณ์ ไตรสิกขา นรก สวรรค์ จิต วิญญาณ

๖๐๖ ๑๐๒ **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์สันสกฤต-**

ทางพระพุทธศาสนา

๓ (๓-๐-๖)

Introduction to Buddhist Hybrid Sanskrit texts

ศึกษาไวยากรณ์ภาษาสันสกฤตแบบผสม โดยเทียบกับไวยากรณ์สันสกฤตแบบแผน (Classical Sankrit) และไวยากรณ์บาลี โดยเน้นเรื่องการเปลี่ยนเสียง อ่านข้อความบางตอนที่คัดมา

จากคัมภีร์สันสกฤตแบบผสมทางพุทธศาสนา เพื่อให้มีความรู้คัมภีร์สันสกฤตแบบผสมทางพุทธศาสนาทางด้านภาษาในระดับกว้างๆ

๖๐๖ ๒๐๓ **ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา** ๒ (๒-๐-๔)

Research Methodology in Buddhism

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการแสวงหาความรู้แบบวิจัย ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนาสังคม กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัย เช่น การเลือกปัญหา การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา

๖๐๐ ๑๐๔ **ภาษาอังกฤษ** (๓) (๓-๐-๖)

English

ศึกษาภาษาอังกฤษโดยการฝึกจริง ให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศิล ๕, พระรัตนตรัย, ไตรลักษณ์, อริยสัจ ๔, มรรคมรรค ๘, ปฏิจจสมุปบาท, กรรมและการเกิดใหม่

๖๐๐ ๒๐๕ **กรรมฐาน** (๒) (๒-๐-๔)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเศษ รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๑๓.๕.๒ หมวดวิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๖ ๑๐๖ **พุทธปรัชญามหายาน** ๓ (๓-๐-๖)

Mahayana Philosophy

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเชิงของมหายานนิกายมาธยมิกะ โยคาวจร สุขาวดี เทียนไท่ อวตังสกะ เน้นวิเคราะห์แนวคิดเรื่องศูนยตา ตถาคตธรรม์ อลยวิชญาณ อุดมการณ์พระโพธิสัตว์ พุทธภาวะ ตรีกาย พุทธเกษตร ไตรสภาวะกับไตรญาณ โคตร ภูมิ นิพพาน อาทิพุทธะ ญาณีพุทธะ บาร์โด มัณฑล

๖๐๖ ๒๐๗ **พระสูตรมหายาน**

๓ (๓-๐-๖)

Mahayana Sūtras

ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนากการพระสูตรมหายาน หลักการและเหตุผลในการเขียนพระสูตรการสืบทอดและอิทธิพลของพระสูตรในอินเดียและในประเทศต่างๆ รูปแบบการเขียนลักษณะของเนื้อหา ความสัมพันธ์กับลัทธิความเชื่อประจำถิ่นในยุคที่พระสูตรเกิดขึ้น เน้นวิเคราะห์สาระสำคัญบางตอนของวัชรปรัชญาปารมิตาสูตร ลังกาวตารสูตร สันตินิรโมจนสูตร สัทธรรม-ปุณฑริกสูตร วิมลเกียรตินิเทศสูตร ศรีมาลาเทวีสูตร คุหยสมาชตันตระ

๖๐๖ ๓๐๘ **พระพุทธศาสนามหายานกับศาสตร์สมัยใหม่** ๒ (๒-๐-๔)

Mahayana Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาวิเคราะห์หลักการสำคัญของศาสตร์สมัยใหม่ เช่น วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเวศวิทยา วิทยาการจัดการ โดยกรอบทฤษฎีในมหายาน สืบค้นศาสตร์สมัยใหม่ที่ปรากฏในมหายาน และแนวคิดมหายานที่ปรากฏในศาสตร์สมัยใหม่

๖๐๖ ๒๐๙ **สัมมนาพระพุทธศาสนามหายาน**

๒ (๒-๐-๔)

Seminar on Mahayana Buddhism

สัมมนากลุ่มย่อยในเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนามหายาน โดยนิสิตกำหนดหัวข้อที่น่าสนใจอย่างน้อยคนละ ๑ เรื่อง โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา เพื่ออภิปรายในชั้นเรียน

๖๐๖ ๒๑๐ **ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนามหายาน**

๒ (๒-๐-๔)

Selected Mahayana Buddhist Works

ศึกษางานวิจัยและงานแปลเกี่ยวกับมหายานของนักปราชญ์สำคัญตามที่กำหนด โดยศึกษาจากหนังสือ บทความ และงานที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต เน้นงานที่วิจัยและงานแปลที่มีแหล่งข้อมูลในภาษาสันสกฤต ภาษาจีน และทิเบต

๑๓.๕.๓ หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๖ ๓๑๑ **พระพุทธศาสนามหายานในโลกปัจจุบัน** ๒ (๒-๐-๔)

Mahayana Buddhism in Contemporary World

ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของมหายานในประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา แอฟริกา และออสเตรเลีย ผลกระทบของลัทธิการเมืองและศาสนาอื่น ๆ ที่มีต่อสถานะของมหายาน อิทธิพลของมหายานที่มีต่อสังคมโลก บทบาทขององค์กรมหายานระดับนานาชาติ

๖๐๖ ๓๑๒ **คุหยสมาชตันตระ** ๒ (๒-๐-๔)

Guhyasmaja Tantra

ศึกษาคัมภีร์ คุหยสมาชตันตระ ด้านประวัติความเป็นมา เนื้อหา ปรัชญาพุทธตันตระ พุทธศิลป์ที่เกี่ยวกับพุทธตันตระ และอิทธิพลของคัมภีร์คุหยสมาชตันตระต่อพุทธศาสนามหายาน

๖๐๖ ๓๑๓ **พุทธประวัติมหายาน** ๒ (๒-๐-๔)

The Life of the Buddha in Mahayana Buddhism

ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง เนื้อหาสาระ แนวคิด และสำนวนภาษา จากคัมภีร์พุทธจริตของอัสวไมษ และคัมภีร์ลลิตวิสตร

๖๐๖ ๓๑๔ **อวตังสกสูตร** ๒ (๒-๐-๔)

Avatamsaka Sūtra

ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนากาถแห่งอวตังสกสูตร โครงสร้างและเนื้อหาโดยพิสดาร บริบททางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเขียนพระสูตร เน้นวิเคราะห์หลักและแนวคิดเรื่องพุทธภาวะ ภูตตถตา ธรรมกาย ธาตุ ๑๐ พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ หมู่เทพ จุดเด่นของพระสูตร ความแพร่หลายในประเทศต่างๆ

๖๐๖ ๓๑๕ **พระพุทธศาสนานิกายเซน** ๒ (๒-๐-๔)

Zen Buddhism

ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนากาถของพระพุทธศาสนานิกายเซนในอินเดีย กำเนิดเซนในจีน เกาหลี และญี่ปุ่น วิเคราะห์โกอานและมอนด์ของรินไซ หลักชาเซนของไซโตะ หลักการสำคัญของเซน ปรัชญาจากรูปภาพ นิทานเซน เช่นกับวัฏสนธรรมญี่ปุ่น เซนในโลกตะวันตก

๖๐๖ ๓๑๖ พระพุทธศาสนานิกายสุขาวดี

๒ (๒-๐-๔)

Pure Land Buddhism

ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายสุขาวดีในอินเดีย
กำเนิดสุขาวดีในจีน เกาหลี และญี่ปุ่น วิเคราะห์พระสูตรกลุ่มสุขาวดี แนวคิดสำคัญของ เน้นวิเคราะห์
แนวคิดเรื่องพุทธเกษตร ประณิธาน สุขาวดีกับวัฒนธรรมจีนและญี่ปุ่น สุขาวดีในโลกตะวันตก

๖๐๖ ๓๑๗ นิกายลามะ

๒ (๒-๐-๔)

Lamaism

ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายลามะในอินเดียกำเนิด
นิกาย ลามะในทิเบต ทิศทางการปรับตัวเข้ากับลัทธิบอน สถานะและบทบาทขององค์กัรลามะในทิเบต
ปัจจุบัน นิกาย ลามะกับวัฒนธรรมทิเบต นิกายลามะในโลกตะวันตก สถานะและบทบาทของดาไล ลามะ
ในอดีตและปัจจุบัน

๖๐๖ ๓๑๘ แนวคิดใหม่ในพระพุทธศาสนาหายน

๒ (๒-๐-๔)

Modernism in Mahayana Buddhism

ศึกษาวิเคราะห์กระแสแนวคิดใหม่ในพระพุทธศาสนาหายนในโลกปัจจุบัน เช่น
พระพุทธศาสนาสีเขียว(Green Buddhism) ความมีใจกว้างสากล (Universal Tolerance) สหภาพ
แห่งพระพุทธศาสนา(Buddhist Syncretism) การประยุกต์ประเพณีสงฆ์เพื่อสังคมฆราวาส (Re-
Mythologization of Buddhist Traditions) เช่น พิธีวารณา พระพุทธศาสนาแห่งวิทยาศาสตร์
(Buddhism of Science)

๖๐๖ ๓๑๙ พุทธศิลป์หายน

๒ (๒-๐-๔)

Mahayana Buddhist Arts

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการพุทธศิลป์หายนในอินเดีย ด้านสถาปัตยกรรม
ประติมากรรม จิตรกรรม แนวคิดเชิงปรัชญาที่สะท้อนออกมาจากพุทธศิลป์ต่าง ๆ การเผยแพร่ขยาย
พุทธศิลป์จากอินเดียสู่ประเทศต่าง ๆ การผสมผสานกันระหว่างพุทธศิลป์หายนกับฮินดู

๖๐๖ ๓๒๐ อวทานในวรรณคดีสันสกฤตพระพุทธศาสนา

๒ (๒-๐-๔)

Avadana in Buddhist Sanskrit Literatures

ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง เนื้อหาสาระ แนวคิดและสำนวนภาษา จากอวทานศตก-
ทิพย์าวทาน และชาตกมาลา

๖๐๖ ๓๒๑ มุลมัธยมกการิกา

๒ (๒-๐-๔)

Mūlamadhyamakakārikā

ศึกษาคัมภีร์มุลมัธยมกการิกา โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องศูนยตา ประตีตยสมุตปาทะ-
เหตุปัจจัย การเคลื่อนไหว และการหยุดนิ่ง ชันธ ชาติ อริยสัจ ๔ แนะนิรวาณ โดยศึกษาเชิงวิเคราะห์
เปรียบเทียบกับสำนักปรัชญาร่วมสมัย

๑๓.๕.๔ วิทยานิพนธ์

๖๐๖ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
